

Asociácia komunálnych ekonómov SR

53.odborná konferencia 27. - 28. 10. 2022

Riadená diskusia

Závery

1.1 Východiská k tvorbe rozpočtu 2023 – 2025 v praxi

- ✓ Asociácia komunálnych ekonómov SR (ďalej AKE SR) v súvislosti so zostavovaním rozpočtu na roky 2023 – 2025 poukazuje na skutočnosť, že doposiaľ neboli zverejnené prepočty podielových daní na jednotlivé samosprávy. Pritom už od roku 2023 platí zákonná povinnosť pri prepočítaní podielových daní na obyvateľa vychádzať zo „Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021“. Z predbežných neoficiálnych zdrojov je očakávaný významný pohyb v počte obyvateľov medzi sídlami v porovnaní s aktuálne platným.
- ✓ Prognózy MF SR na roky 2023 až 2025 zverejňované v globálnych predpovediach neobsahujú prepočty podľa miest a obcí. Podľa informácií z MF SR agendu spracováva Rada pre rozpočtovú zodpovednosť, MF SR nemá v súčasnosti vstupnú štatistiku, ktorú zo Štatistického úradu dostáva až k 31.10.
- ✓ V rámci diskusie k tomuto bodu bola podaná informácia, že údajmi o počte obyvateľov už disponuje Únia miest. Dá sa teda predpokladať, že oficiálne údaje by mohli byť dostupné v horizonte dní. AKE SR bude opakovane kontaktovať MF SR.
- ✓ Ďalšou otvorenou otázkou pri zostavovaní rozpočtov sú možné „nadpríjmy“ z podielových daní. Nie je zrejmé, či v prognóze výšky DPFO štát počítá s dopadom legislatívnych zmien, a tým aj so zvýšeným alebo zníženým

výberom dane, ako je napr. zvýšenie platov lekárov, resp. zavedenie alebo zvýšenie daňového bonusu, atď.)

- ✓ AKE SR preto požaduje komplexne pomenovať východiská prognóz, zohľadnenie novelizovaných zákonov, vo väzbe na už známe a ešte pripravované „balíčky“ opatrení s dopadom najmä na DPFO. (protiinflačný balíček a iné) v prípade, že MF SR už disponuje ďalšími ešte nezverejnými návrhmi zákonov s dopadom na rozpočet samospráv.

V rámci diskusie dospela AKE SR v tomto bode k nasledovným spoločným záverom:

- ✓ Rozpočet 2023 – 2025 predložiť max. 16. decembra 2022. Podľa usmernenia audítorky a hlavnej kontrolórky by sa malo zároveň upustiť pri predkladaní Rozpočtu od slova „návrh“.
- ✓ Rozpočtovať sa budú podielové dane na základe septembrovej prognózy + 4% do doby, kým nebude schválený štátny rozpočet.
- ✓ Jednotkový koeficient pre oblasť školstva: po spracovaní údajov zo ŠÚ si členovia AKE SR uskutočnia prepočet, ktorý budú medzi sebou zdieľať.
- ✓ Návrhom na zdieľanie je hromadný mail členov AKE SR. Pri tom padlo upozornenie, že databázu mailových kontaktov je potrebné doplniť a aktualizovať.
- ✓ AKE SR s odvolaním sa na veľmi časté dodatky zákonov, ktoré budú mať dopad na výnos DPFO, žiada predstaviteľov vlády, aby legislatívne zabezpečili dofinancovanie negatívnych dopadov na rozpočty samospráv.
- ✓ V rámci diskusie „Ako sa dá v súlade so zákonom zabezpečiť viazanie zdrojov v prípade nepokrytia obligatórných výdavkov v rámci ročného rozpočtu?“ bolo navrhnuté sledovať pohyb zdrojov v rozpočte vo štvrtročných intervaloch.

Táto „nadpráca“ zbierania údajov (príjmov a výdavkov) v tzv. „rozpočte hotovosti“ za nadchádzajúci štvrtrok poskytne možnosť nielen sledovať cashflow, ale poskytne aj istotu finančného manažmentu ovplyvňovať prijímanie aktuálnych opatrení pre udržanie plynulosti financovania. A tým aj možnosť včasných zásahov do rozpočtu v prospech financovania obligatórných povinností.

1.2 Rozpočtové provizórium

- ✓ AKE odporúča všetkým svojim členom aj celej komunálnej sfére, aby v čo najkratšej lehote predložila rozpočet na roky 2023 - 2025, čím v prvom rade bude naplnená zákonná povinnosť „predložiť“ rozpočet“ na schválenie (viď. text vyššie).
- ✓ Včasným predložením rozpočtu sa rozumie dátum, ktorý umožní schválenie rozpočtu do 31.12.2022.
- ✓ Týmto postupom bude otvorená možnosť, aby poslanci existujúceho alebo novozvoleného zastupiteľstva rozpočet mohli prerokovať a schváliť tak, aby sa predišlo rozpočtovému provizóriu.
- ✓ Rozpočtové provizórium je vo všeobecnosti považované za situáciu, ktorá v konečnom dôsledku môže poškodzovať plynulý prechod financovania a narušiť kontinuitu plnenia zákonných povinností so zreteľom na makroekonomické okolnosti ako aj obligatórne povinnosti samosprávy. Nie je však vylúčené rozpočtové provizórium v prípade, že sú na to nespochybniteľné objektívne dôvody.

1.3 Dlhová brzda a rezervný fond

- ✓ Obe uvedené opatrenia sú už legislatívne upravené.

1.4 Rozpočtovanie energií a úsporné opatrenia

- ✓ AKE vyzýva vládu, aby zastropovala ceny energií formou určenia konečnej ceny pre spotrebiteľa, ktorým sú mestá a obce, vrátane organizácií v ich zriaďovateľskej a zakladateľskej pôsobnosti. S tým, že rozdiel medzi nákupnou a zastropovanou cenou účtovanou dodávateľmi vysporiada s dodávateľmi priamo štát.
- ✓ Túto formu riešenia enormného rastu cien energií považujú komunálni finanční a ekonomickí manažéri miest a obcí za dostatočne transparentnú a oveľa menej administratívne náročnú, ako vo vláde diskutovanú „účelovú dotáciu“ na energie pre verejnú správu.
- ✓ Zároveň AKE dáva impulz, aby sa miesto zvyšovania tlaku na hľadanie finančných zdrojov na financovanie rastu cien energií v rozpočtoch obrátila pozornosť na hľadanie koncepčných a inovatívnych riešení v alternatívnych zdrojoch energií, a tým k ich úspore. Ekonómovia sú pripravení podieľať sa na prepočtoch kapitálových vkladoch do moderných investícií spolu s vytváraním finančnej koncepcie na zabezpečenie ich splácania (fotovoltaika, virtuálne

batérie a pod.). Odborná prednáška a závery k téme energií, ktorú na konferencii absolvovali finanční manažéri sú kompatibilné s tým, ako prebiehajú diskusie na úrovni EÚ pri úvahách prioritizácie financovania zelených koncepcií.

1.5 Rozpočtovanie v oblasti školstva – dopady cien potravín

- ✓ Z dôvodu nárastu cien energií aj potravín a rekordnej inflácie je potrebné zabezpečiť urgentnú úpravu aktuálnych finančných pásiem na stravovanie.

1.6 Odpadové hospodárstvo

- ✓ V súvislosti s mechanicko-biologickou úpravou komunálneho odpadu požaduje AKE SR odloženie resp. posunutie účinnosti zákona o odpadovom hospodárstve.

1.7 Postoj k odpusteniu návratnej finančnej výpomoci

- ✓ Prešlo čítaním.

1.8 Dotačná politika a participatívny rozpočet

- ✓ AKE dáva na zváženie poskytovanie dotácií a realizácie participatívneho rozpočtu v prípade, že návrh rozpočtu nepokrýva ani obligatórne výdavky

1.9 Príspevkové organizácie

- ✓ Vid' prezentácia k príspevkovým organizáciám.

1.10 Dôležitosť verejných politík

- ✓ V súvislosti s nestabilnými ekonomickými podmienkami, ktoré vyplývajú zo všeobecne známych okolností, ako je rastúca inflácia, nárast cien energií, neukotvenie pravidiel financovania štátom a ich riešenie nesystémovými ad hoc opatreniami prichádza do úvahy, aby sa samosprávy pokúsili spracovať svoju vlastnú Finančnú politiku.

V princípe by mala obsahovať súbor pravidiel, ktoré nielen v čase krízy budú definovať riešenia a stratégie, prípadne rámec pre uvažovanie pre konkrétny problém. Vyhlo by sa tak improvizácii, nedôvere, či obavám medzi lokálnymi politikmi a výkonným manažmentom na úrade pri navrhovaní a prijímaní opatrení a riešení na prekonanie resp. preklopenie problémov financovania.

Podbanské, Permon 27.-28.10.2022